

NOU 2022:10 Inntektssystemet for kommunene

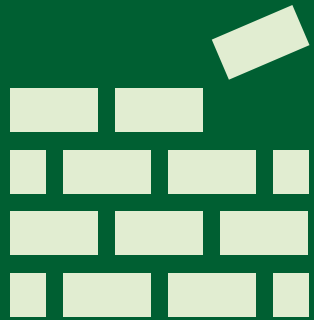
Helge Eide, Bærum kommunestyre 28. september 2022

Hurdalsplattformen

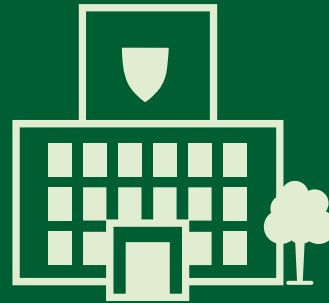
- Innføre et nytt kriterium i inntektssystemet for kommunene med et grunntilskudd på 500 000 kroner per grunnskole
- Fjerne delene i inntektssystemet som straffer kommuner som ikke slår seg sammen.
- Sikre at lokalsamfunn som stiller sine naturressurser til disposisjon for utbygging, får mer igjen for det og sikres en rettmessig del av verdiskapingen...
- Beholde eiendomsskatten som en kommunal skatt og at maksimumssatsen for bolig, fritidseiendom, og næringseiendom videreføres på dagens nivå.

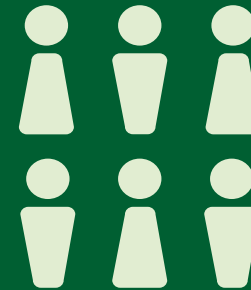
Inntektssystemet

Utgiftsutjevning
(kostnadsnøkler)

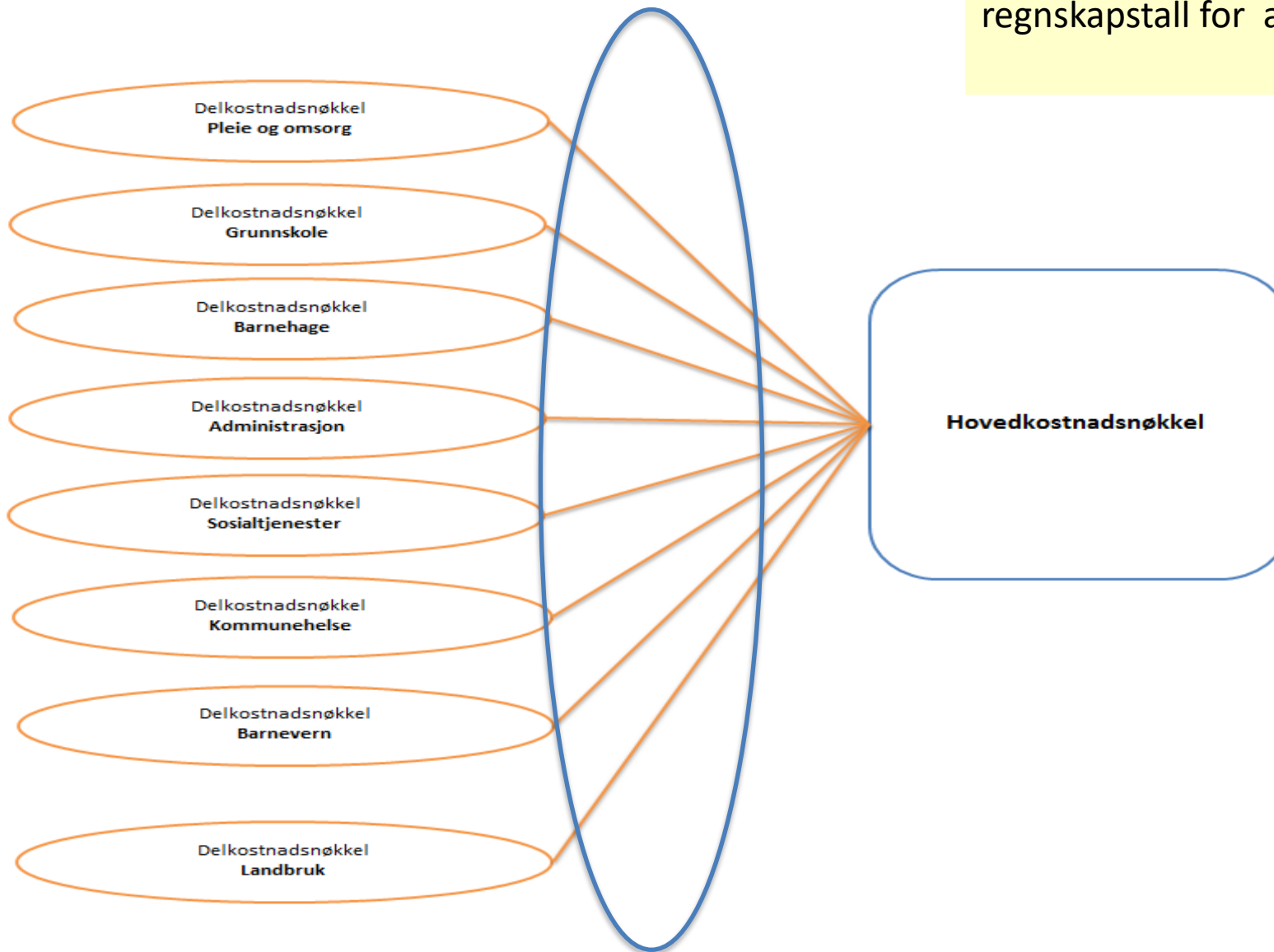
Inntektsutjevning

Regionalpolitikk

Hvordan kommer man fram til samlet kostnadsnøkkel?

Sektorenes andeler i hovednøkkelen på basis av regnskapstall for alle kommuner – oppdateres årlig

Fordeling av inntektsrammer – en avveining mellom ulike hensyn

Premisser for vurdering av finansierings- og fordelingsystem

1

Kommunene har ansvar for viktige velferdstjenester

2

Ikke aksept for:

- store forskjeller
- store svingninger

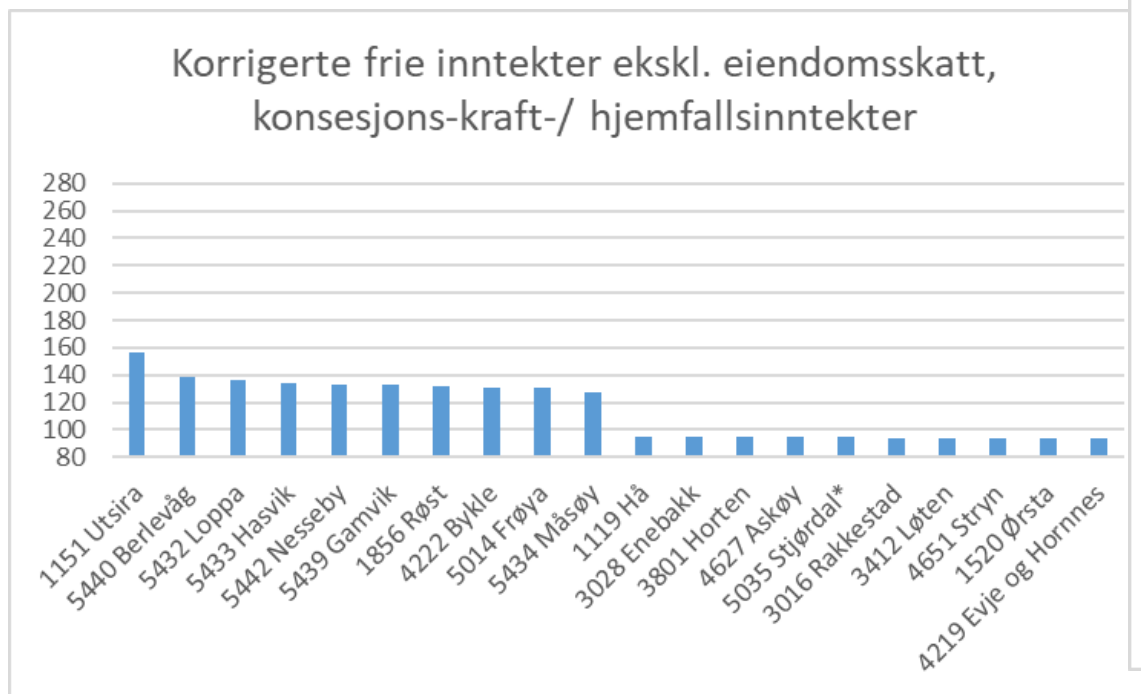
3

Forskjeller i inntekt er viktigste forklaring på forskjeller i tjenestetilbud

4

Skatt er mer ujevnt fordelt og svinger mer enn tilskudd

Utgiftskorrigerede frie inntekter som andel av landsgjennomsnitt (100 pst) , (1) uten og (2) med eiendomsskatt, konsesjonskraft, hjemfallsinntekter og havbruksfond (2021)

Kilde: Kommunal- og distriktsdepartementet

Mer – eller mindre utjamning – eller status quo?

- Grep for utjamning
 - Skattedelen (nå: 40 pst av samla inntekter)
 - Skatteutjamning (nå: 60 pst symmetrisk utjamning + lavinntektsgaranti)
 - Inntekter utenfor inntektssystemet

NYTT FORSLAG: I løpet av neste år skal Stortinget ta stilling til nytt inntektssystem for norske kommuner. Sigrund Engdøl (til venstre) fra Rørosregionen har arbeidet i utvalget som har lagt fram forslaget, mens ordfører Kamilla Thue (Ap) representerer den lokale kommunen som følger beregningene vil tape mest dersom forslaget blir vedtatt uten endringer. **FOTO: PER HÅKON PETERSEN**

- Vi trenger enda mer omfordeling

FRYKTER INNTEKTSTAP: Et utvalg har lagt fram forslag til nytt inntektssystem for norske kommuner. Foreløpige beregninger anslår at bare to lokale kommuner vil få mer å rutte med dersom forslaget vedtas. Eidskog kommer dårligst ut, med 18 millioner kroner i årlig kutt. - Jeg er svært bekymret, og veldig usikker på om det nye forslaget innfrir målet om å gi alle norske innbyggere likeverdige offentlige tjenester uansett hvilken kommune de bor i, mener Eidskog-ordfører Kamilla Thue (Ap).

SIDE 6 OG 7

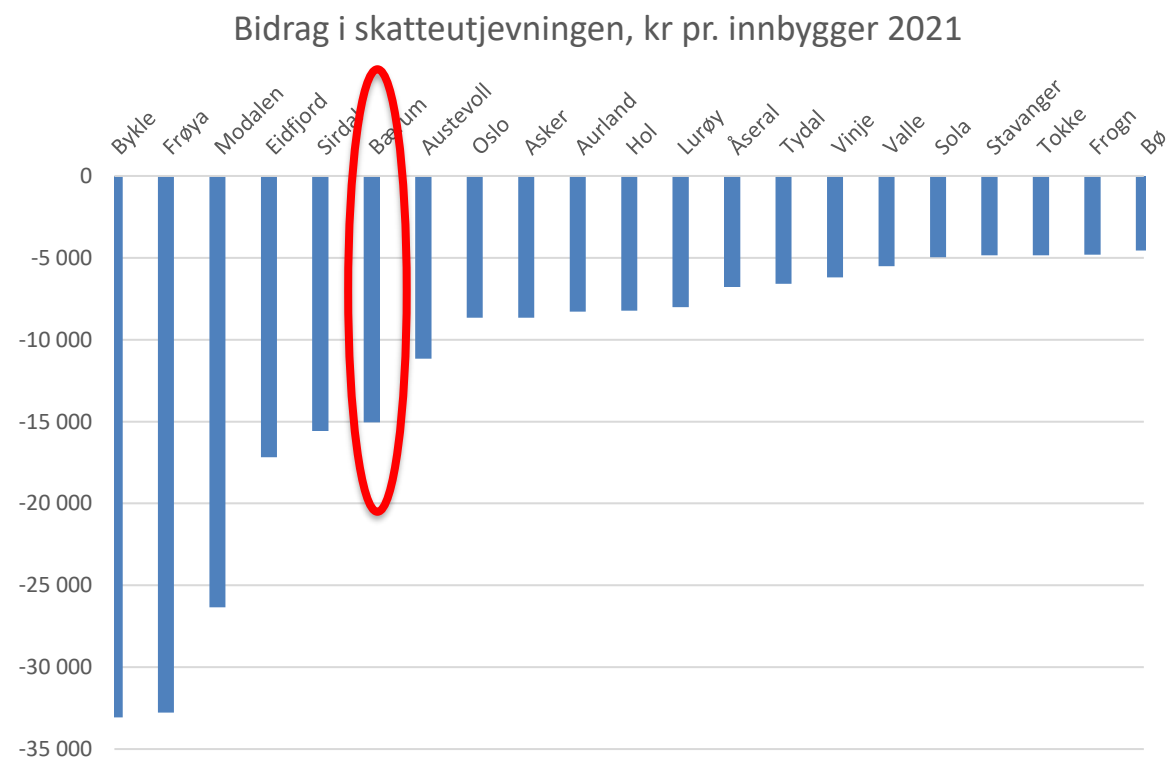
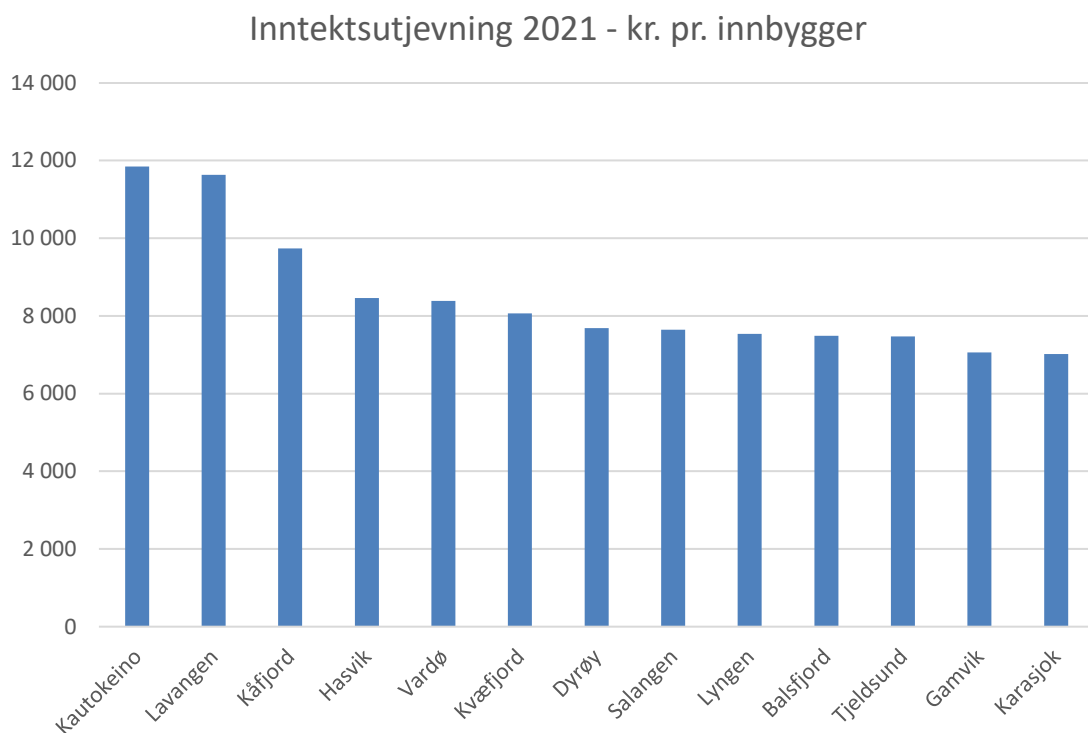

Samlet fordelingsprofil – inntektssystemutvalgets forslag

Tabell 2.1 Anslag på fordelingsvirkninger utvalgets forslag. Kommuner gruppert etter nivå på korrigerte frie inntekter 2021 (inkl. eiendomsskatt og konsesjonskraftinntekter). Tall i kroner per innbygger.

Korrigerte frie inntekter, pst.	Innb. 1.1.21	Frie inntekter	Sum	Ford. virkn. forslag til ny kostnadsnøkkel	Avvikling tilskudd per grunnskole	Ford. virkn. forslag til ny kostnadsnøkkel	Isolert effekt endring i PU-kriteriet	Sum ford. virkn. utvalgets forslag
		inkl. eiend.skatt, kons.kraftinnt. og havbr.fond.	Sum ford.virkn. endringer skatt					
	Kol. 1	Kol. 2	Kol. 3	Kol. 4	Kol. 5	Kol. 6	Kol. 7	Kol. 8
Under 94 pst.	764 348	60 980	230	63	-2	-267	-112	23
94–96 pst.	973 160	62 699	217	47	14	-194	-31	85
96–98 pst.	814 146	64 117	176	53	-5	-318	-64	-94
98–100 pst.	836 766	63 786	77	-39	41	58	-44	138
100–103 pst.	697 261	67 453	28	-2	-35	-38	18	-46
103–106 pst.	798 277	66 384	-354	-42	93	829	461	526
106–110 pst.	202 911	74 681	-276	58	-26	-153	-72	-397
110–115 pst.	118 779	81 609	-317	-33	-251	-267	-596	-868
115–130 pst.	115 779	91 457	-801	-169	-306	-188	-703	-1 463
Over 130 pst.	69 942	110 815	-2 091	-826	-314	743	-124	-2 488
Sum	5 391 369	66 108	0	0	0	0	0	0

Effektene av dagens inntektsutjamning

Kilde: Kommunal- og distriktsdepartementet, frie inntekter 2021

HORTEN
KOMMUNE

Berlevåg
kommune

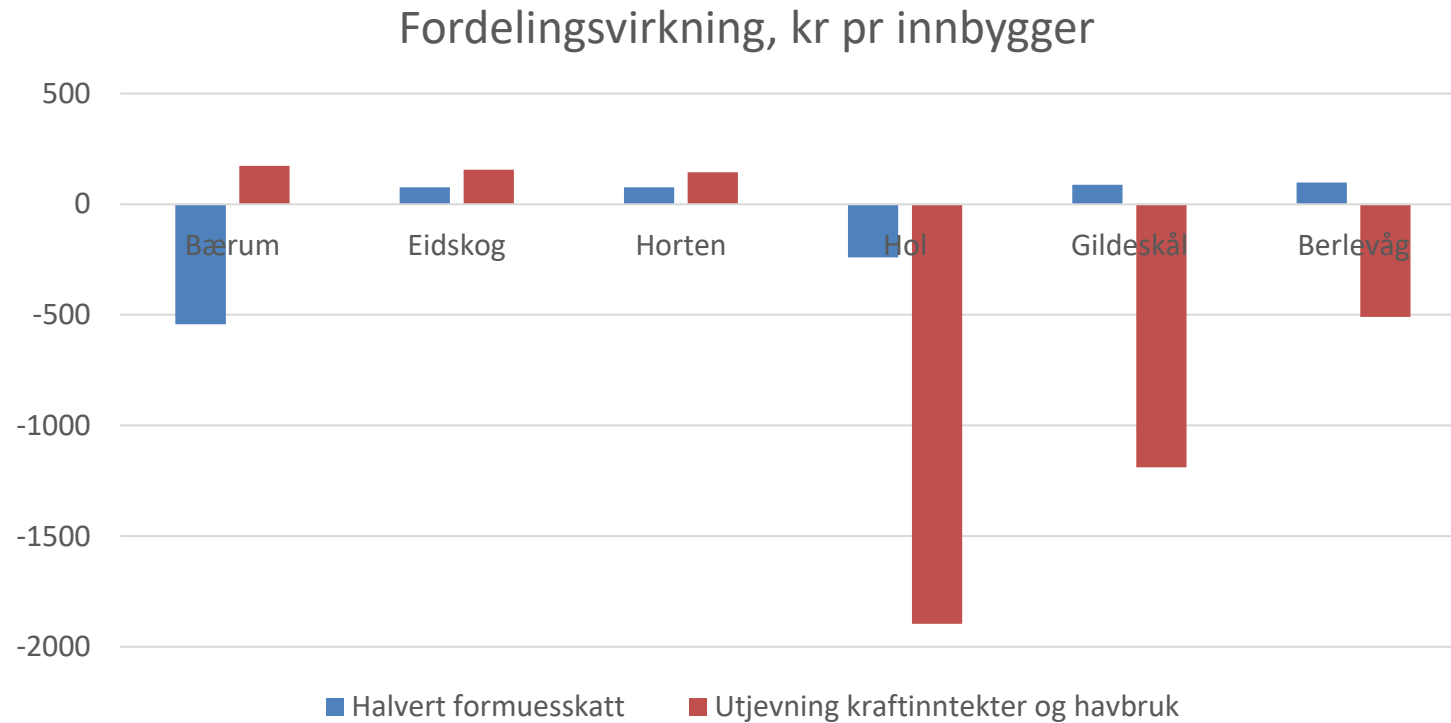
- Heflig og begeistret

Sum fordelingsvirkninger av inntektssystemutvalget

Kr. pr innbygger – før INGAR

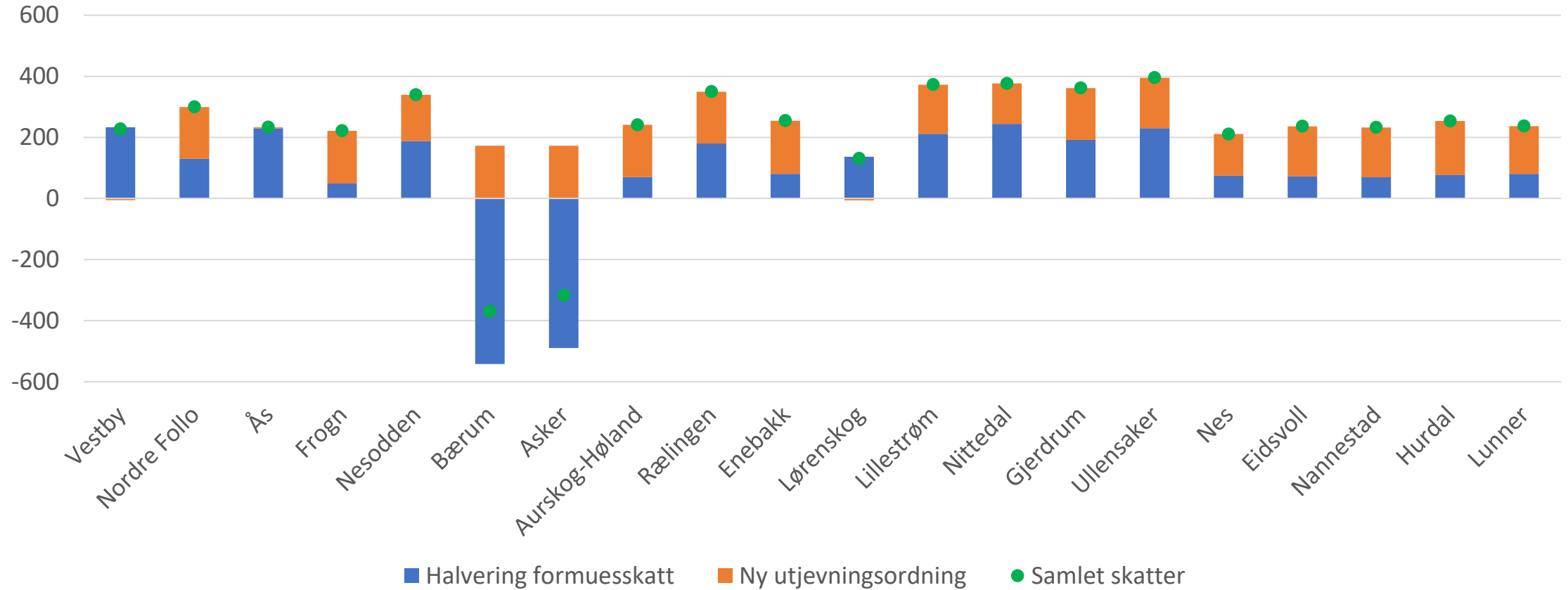

Skatteelementer i inntektssystemutvalgets forslag

17 av 19 kommuner i Akershus kommer positivt ut av foreslåtte endringer på skattesiden. Samlet økning for Akershuskommunene er 57 mill. kroner.

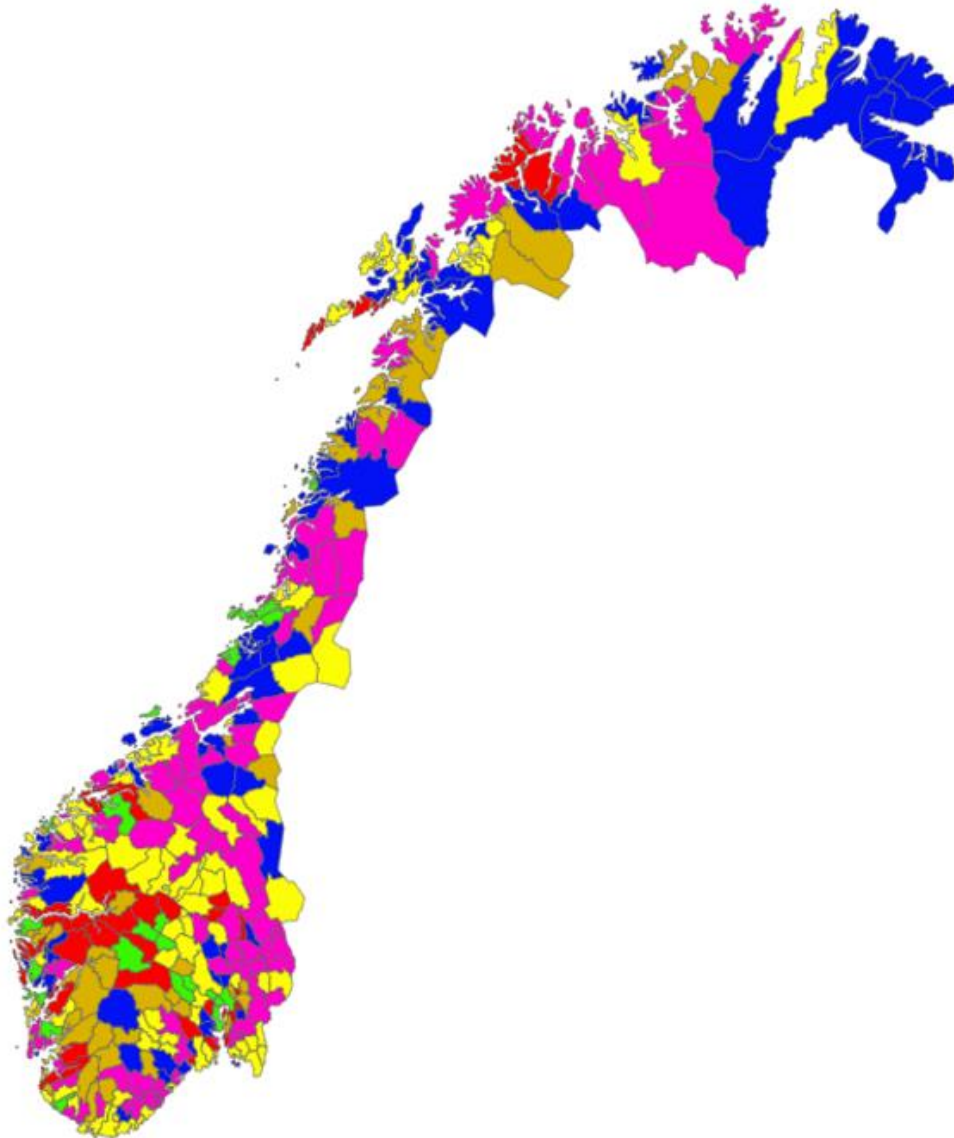
Anslag samlet effekt av redusert formuesskatt og utjevning av kraft- og havbruksinntekter, kroner per innbygger

Redusert formuesskatteandel innebærer en tilbakeføring fra et fåtall kommuner til områder som fikk størst inntektsreduksjon ved utjevning av kraft- og havbruksinntekter

Effekt pr. innb.

- A) 0 og lavere pr innbygger
- B) 0-70 kr. pr inb
- C) 70-80 kr. pr innb
- D) 80 - 100 kr. pr. innb.
- E) 100 - 200 kr. pr. innb.
- F) 200 - 400 kr. pr. innb.

FORMUESSKATT

Kommuner med størst inntektsreduksjon

Kroner per innbygger

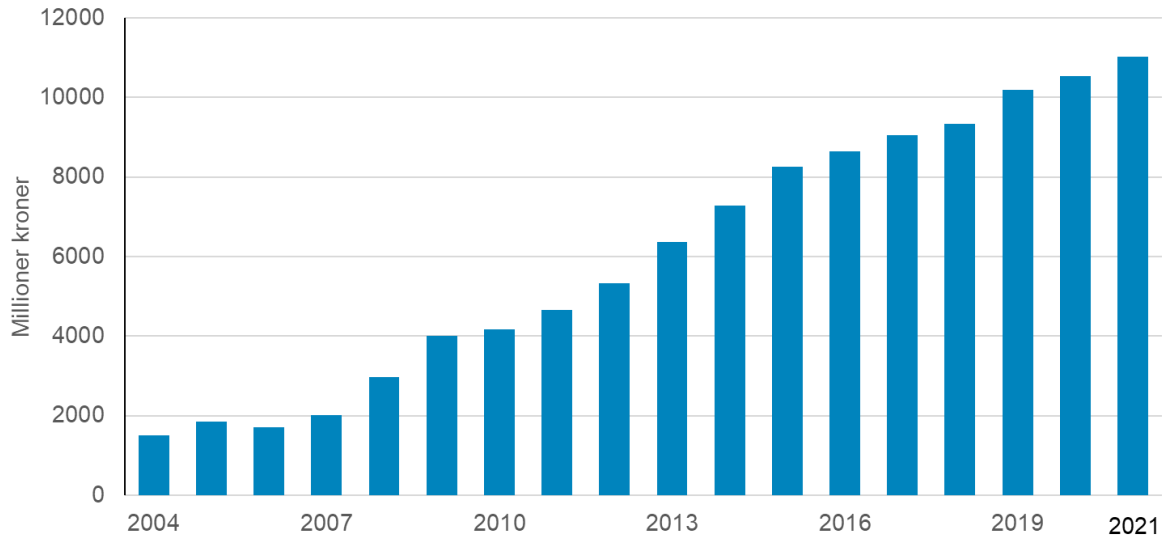
Austevoll	-1 034
Gulen	-667
Frøya	-577
Bærum	-542
Hole	-529
Vindafjord	-495
Asker	-489
Tysnes	-444
Oslo	-395
Herøy MR	-350
Flatanger	-342
Hol	-240
Lurøy	-211

Kommuner med størst inntektsøkning

Kroner per innbygger

Bardu	394
Modalen	379
Åseral	374
Hammerfest	359
Sirdal	355
Årdal	349
Aukra	341
Tydal	326
Sunndal	321
Giske	315
Sørfold	311
Sande MR	302

PU – kriteriet og ressurskrevende tjenester – det neste hete temaet

Kilde: Kommunal- og distriktsdepartementet

AREMARK KOMMUNE HÅKON TOLSBY ANDREAS LERVIK POLITIKK

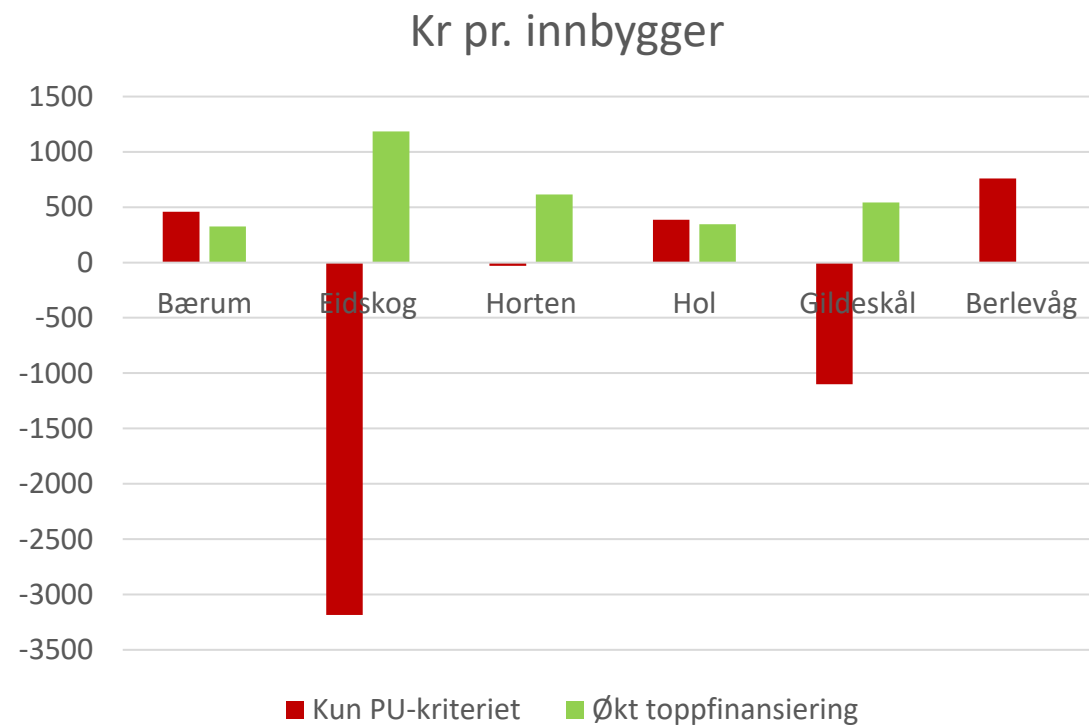
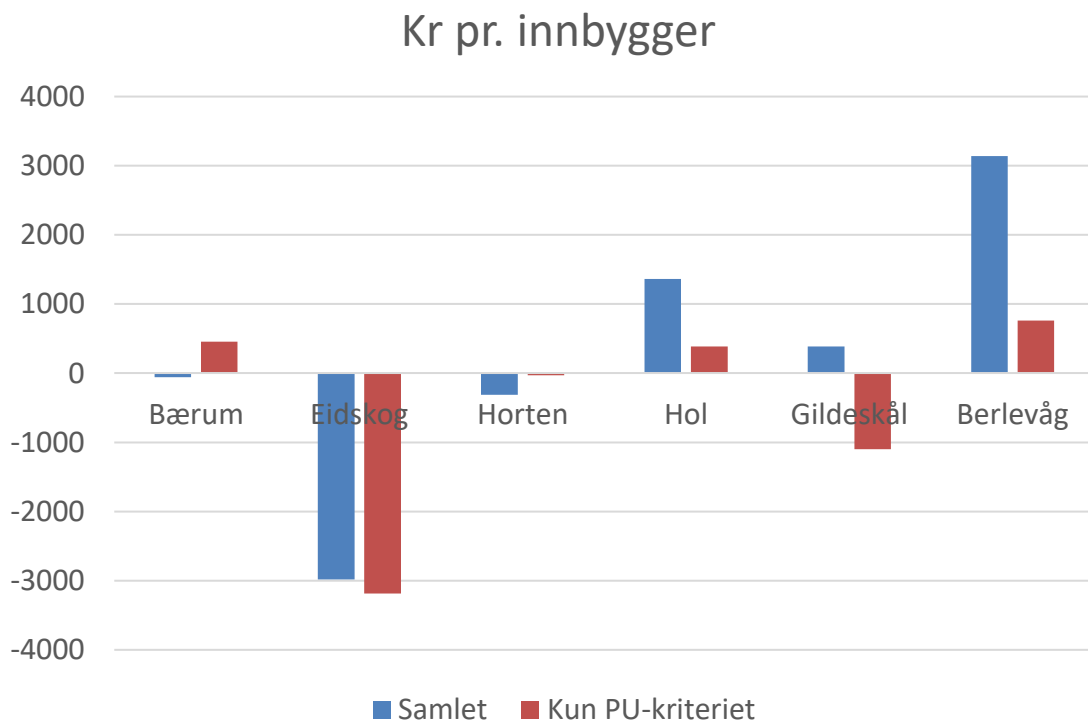
Halden taper 302 kroner per innbygger, men for Aremark er forslaget en suksess

Ordfører i Aremark kommune, Håkon Tolsby, er glad for at Aremark kommune kommer ut i pluss med forslaget til nytt inntektssystem. Foto: Anders Svendsen

Fordelingseffekter inntektssystemutvalget - kostnadsnøkler

Mer strukturelle endringer i hvordan toppfinansieringsordningen er utformet?

- I kapittel 14 peker utvalget på at denne ordningen bør vurderes endret, slik at den i større grad ser på de totale utgiftene for kommunen og innrettes mer i tråd med prinsippene i inntektssystemet. Med en slik endring i ordningen mener utvalget det også bør vurderes å innlemme deler av det øremerkede tilskuddet i rammetilskuddet.

Kommunal Rapport

Alle kommuner som yter særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester til enkeltmottakere, kan søke om delvis refusjon av direkte lønnsutgifter knyttet til disse tjenestene.

Foto: Britt Glosvik

› PUBLISERT 24.06.2022 12:39

Dette fikk kommunene ekstra til ressurskrevende tjenester

NOU 2022:10 Inntektssystemet for kommunene

Helge Eide, Bærum kommunestyre 28. september 2022

helge.eide@ks.no